

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

สุพรรณา ฐิริปัญญา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จัง หวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 145 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีความเชื่อมั่น .891 แล้วนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สถิติค่าที (t-test) เมื่อเปรียบเทียบตัวแปร 2 ตัว และเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัว ใช้การวิเคราะห์ One Way Analysis of Variance ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมาคือ ต่ำกว่า 10 ปีขึ้นไป

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ครูมีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มี ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวม และแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการ มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของครู, ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆของโลกยุคโลกาภิวัตน์เป็น ไปอย่างรวดเร็ว มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเร่งรัดพัฒนาศักยภาพของประชากรให้พร้อมที่จะแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก การศึกษาถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ประเทศใดที่ประชากรได้รับการศึกษาที่เหมาะสม และทั่วถึง ประเทศนั้นก็จะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาเกือบทุกด้าน (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2543 , หน้า 168)

กฎหมายแม่บทของการศึกษาไทยมีผลให้ระบบการศึกษาไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงและเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งระบบ โดยมีนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาเป็นแนวทางการแก้วิกฤติในเรื่องคุณภาพ

การศึกษาโดยรวม ซึ่งคุณภาพของสถานศึกษาต้องเกิดจากฝีมือของบุคลากรในสถานศึกษา (สงบ ประเสริฐพันธ์ . 2543 , หน้า 48) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาททั้งในการสร้างสรรค์และการทำลาย จึงกล่าวได้ว่า คุณภาพของสถานศึกษาจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นตัวแปรสำคัญที่สร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพขึ้น (สงบ ประเสริฐพันธ์ . 2543 , หน้า 79) ภายใต้กลไก หรือระบบการบริหารจัดการหรือการใช้ภาวะผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องสร้างภาพพจน์ใหม่ให้เป็นผู้นำทางวิชาการนำแนวคิดใหม่ๆ ไปสู่การปฏิบัติ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทั้งวิธีการบริหารจัดการ หรือจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารยุคใหม่จะต้องทำให้บุคลากรได้ตระหนักและให้ความสำคัญทั้งงานวิชาการ งานวิจัยการศึกษาความรู้พัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ (สงบ ประเสริฐพันธ์ . 2543, หน้า 96) เพราะว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการที่ทั้งผู้นำและผู้ตามต่างยกระดับคุณธรรมและจิตใจ ซึ่งกันและกัน ผู้นำจะพยายามยกระดับจิตสำนึกของผู้ตามให้มีอุดมคติสูงขึ้นและมีคุณธรรมและจริยธรรมสูงขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการอย่างมากในปัจจุบันนี้ เพราะคนเริ่มขาดคุณธรรม เห็นแก่ตัว ไม่มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ ของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร (วิโรจน์ สารรัตนะ .2546 , หน้า 25) สำหรับองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเป็นสิ่งที่สามารถจูงใจครู ให้ร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ เพราะว่าภาวะผู้นำนี้ จะมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 4 ด้าน คือ 1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2. การสร้างแรงบันดาลใจ 3. การกระตุ้นทางปัญญา และ 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารต้องอาศัยภาวะผู้นำมาช่วยเสริมสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความร่วมมือในการทำงาน เพื่อที่จะนำไปสู่ความมีเอกภาพในองค์กร และการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการ ผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย (จันทร์นิ สงวนนาม .2546 , หน้า 13) ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงมีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน

จากความสำคัญและปัญหาการบริหารสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และยังมีความสำคัญในการจัดการกับสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสามารถจัดการหรือแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการนำข้อมูลไปใช้พัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่ง

จะทำให้การบริหารงานโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีวิธีดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีข้อคำถามแบ่งเป็น 4 ด้าน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามเพศ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's post hoc comparison)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัวทอง พร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียน และได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากครูในโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2560 ถึง 10 เมษายน 2560 โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 108 ฉบับตามกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับ ปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ดังรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแสดงถึงความเป็นผู้นำ น่ายกย่อง เลื่อมใส เพียรพยายาม มุ่งมั่นในการทำงาน ส่งผลให้ครูมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของ กระทรวงศึกษาธิการ (2550 , หน้า 8-9) ได้กล่าวว่า การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดล

สำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพ นับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และ คำกล่าวของ Yukl (1994, p.317 ; อ้างอิงจาก. กัลยาณี พรหมทอง. 2546, หน้า 56) กล่าวว่า ผู้นำต้องแสดงคุณสมบัติพิเศษเพื่อให้ผู้ตามเกิดการยอมรับและมีความเชื่อมั่นว่าผู้นำจะสามารถนำพาพวกเขาชนะอุปสรรคต่างๆได้ และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญโสม ดิลลิส (2550) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ระดับมาก แต่ผลการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ระดับปานกลาง อาจมีสาเหตุจาก ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าผู้บริหาร จะต้องทำหน้าที่ เป็นผู้กระตุ้นครูให้ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นและสร้างความเชื่อมั่นว่าครูสามารถแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง ดังคำกล่าวของ ขวัญชัย จะเกรง (2553, หน้า 26) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้น จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงบันดาลใจ สร้างความเชื่อมั่น ความเข้าใจ ให้กำลังใจทำให้ครูเห็นคุณค่าของงาน มีความตั้งใจ แน่วแน่ในการทำงานและเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และคำกล่าวของ ประนอม แมนมาศวิหค (2553, หน้า 4) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจให้กับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การท้าทายในเรื่องของงานของผู้ตาม และผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมงานให้ปฏิบัติด้วยความกระตือรือร้น และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราญรัตน์ จันทะมล (2548) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ระดับปานกลาง

1.3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าผู้บริหาร มีส่วนกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงปัญหา กระตุ้นการสร้างระบบการแก้ปัญหาด้วยวิธีอย่างสร้างสรรค์ และเป็น ผู้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคได้จากความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคน ดังคำกล่าวของ ศิริวรรณ หวลกระสินธุ์ (2549, หน้า 8) ได้กล่าวว่า เป็นวิธีการที่ผู้นำช่วยผู้ตามให้แก้ปัญหาด้วยวิธีการอย่างใหม่ กระตุ้นการสร้างระบบความคิดเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้ตามรู้จักวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้แก้ปัญหาในลักษณะป้องกันไว้ก่อนมากกว่าตามไปแก้ปัญหา และคำกล่าวของ กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ผู้นำต้องมีการกระตุ้นให้ผู้

ตามตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ นอกจากนี้ผู้นำทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย และเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ ปัญหาาร่วมกันโดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ตามว่า ปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีการแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมายผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกฤษกร อัครภพเมธ (2557) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย โดยด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา อยู่ระดับปานกลาง

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ผู้บริหารเป็นผู้แสดงต่อครูโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการดูแลเอาใจใส่ มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครู และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครู ดังคำกล่าวของ ขวัญชัย จะเกรง (2551, หน้า 29) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารแสดงต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยความสัมพันธ์ สนใจ ดูแล เอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล อย่างใกล้ชิด ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษาให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นตามความต้องการความสนใจ และความสามารถช่วยเหลือชี้แนะให้ประสบความสำเร็จ การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยบรรยากาศการสนับสนุนผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกันมีการติดต่อสื่อสารสองทางเป็นรายบุคคล ซึ่งจะช่วยให้ได้ ข้อมูลในการตัดสินใจที่ดีขึ้น และสามารถลดปัญหาคลุมเครือทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกมีคุณค่าและความสำคัญ และ คำกล่าวของ ประนอม แมนมาศวิหค (2553, หน้า 4) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ปฏิบัติเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ และเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาสนใจเรื่องทุกข์สุขของผู้ปฏิบัติตลอดเวลา และผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษานาดกลางอำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ระดับมาก แต่ผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ระดับปานกลาง อาจมีสาเหตุจาก ผู้บริหารปฏิบัติต่อครูทุกคนด้วยความยุติธรรม

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ นั้น ไม่ขึ้นอยู่กับเพศแต่ขึ้นอยู่กับบางสถานการณ์ในขณะนั้นๆ และผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จูติพงศ์ คล้ายไธทอง (2547 , หน้า 90-92) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยการจำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 20 ปี ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งมีระยะเวลาในการทำงานสูง ยังมีความเข้าใจในบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามากขึ้น และผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุทัยวรรณ ฝอยหิรัญ (2551 , หน้า 80) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. ควรศึกษาความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของครูและสามารถนำผลการศึกษามาปรับใช้ในกระบวนการบริหารงานในโรงเรียน เพื่อให้พัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้นต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับ
ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. (เอกสารประกอบการอบรม). นครปฐม: คณะจารย์และ
บุคลากรทางการศึกษา.
- กัลยานี พรหมทอง. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารในวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขวัญชัย จะเกรง. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขวัญตา เกื้ออุตรัฐ . (2554). ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 .
วิทยานิพนธ์ .มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิต พอยท์
- จิตติพงศ์ คล้ายทองใบ. (2547) : พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเทพสตรี
- บุญโสม ดิเลศ. (2550).การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์.
- ประนอม แทนมาศวิหค. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การ
ส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. (การจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

พระกฤษกร อัครภพเมธี. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ : ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ หวลกระสินธุ์. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สงบ ประเสริฐพันธุ์. (2543). ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวิริยะ.

สราญรัตน์ จันทะมล. (2548). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). ภาวะผู้นำประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตบริหารการศึกษา . นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อุทัยวรรณ ฝอยหิรัญ. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.